

ความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565

OPINION LEVELS TOWARD DECISION FACTORS FOR ACCEPTANCE TO UNDERGRADUATE STUDY AT UNIVERSITY OF PHAYAO IN AN ACADEMIC YEAR OF 2022

พิชญภา โสรรัตน์, นพดล อำนวยพรเลิศ, และกนกวรรณ เชียงเงิน

Pitchayapha Sorat, Noppadol Amnuaypornlert, and Kanokwatt Shiangsen

มหาวิทยาลัยพะเยา

University of Phayao

E-mail: pitchayapha.so@up.ac.th

Received July 22, 2022; Revised November 28, 2022; Accepted December 23, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 453 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่ายโดยใช้สูตร Taro Yamane ที่ค่าความเชื่อมั่น 97% เครื่องมือ คือ แบบสอบถามประเมิน 5 ด้าน รวม 23 ปัจจัยมีค่า IOC = .95 เก็บข้อมูลโดยให้คณะ/วิทยาลัยแจกและเก็บแบบสอบถาม ใช้สถิติบรรยาย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตของด้านที่มีผลต่อการตัดสินใจจากมากไปน้อย คือ สถาบัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.88$) หลักสูตร และการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$) การบริการ ($\bar{X} = 3.78$) และน้อยที่สุด คือ สวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับโดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 อันดับแรก คือ สภาพแวดล้อมร่มรื่น อากาศดี และสวยงาม ($\bar{X} = 4.42$) การให้โอกาสแก่นักเรียนที่ต้องการศึกษาแล้วได้ศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) อาจารย์มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมีความเป็นเลิศทางวิชาการ การวิจัย ($\bar{X} = 4.16$) ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย ($\bar{X} = 4.01$) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ($\bar{X} = 3.79$) มีชื่อเสียง ได้รับการจัดอันดับ (Rankings) และเป็นที่ยอมรับจากสังคม ($\bar{X} = 3.67$) และที่ตั้งอยู่ใกล้หรืออยู่ในภูมิภาคเดียวกับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.08$) ตามลำดับซึ่งบทสรุปงานวิจัยนี้จะทำให้งานรับเข้าศึกษา ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์ให้ทันสมัยเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การตัดสินใจ, ระดับปริญญาตรี, มหาวิทยาลัยพะเยา, การเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี

Abstract

This research had the objective to study the level of opinion on factors affecting the decision to choose to study in the bachelor's degree in University of Phayao. Academic Year 2022. The sample group was 453 first year students of Phayao University, Academic Year 2022 chosen by simple random sampling using the Taro Yamane formula at 97% confidence level. The tool used in the study was a 5-sided assessment questionnaire, including 23 factors, with an IOC = .95 value. The data was collected by having the Faculty/College distribute and collect questionnaires. Descriptive statistics, mean and standard deviation were used.

The research represented that decision factors for bachelor degree study in the academic year of 2022 ranging from high to low were an institution with high impact of an arithmetic mean of 3.91 followed by public relation scheme ($\bar{X} = 3.88$), curriculum and management ($\bar{X} = 3.85$) and services ($\bar{X} = 3.78$) in which well-being and facilities ranged the least with a mean of 3.53. In terms of decision making factors for University of Phayao, respondents ranged gorgeous scenery and breathtaking atmosphere as their first priority with a mean of 4.42 runnered up by career opportunities provided by the university ($\bar{X} = 4.22$), profession and expertise of academic staff ($\bar{X} = 4.16$), cutting-edge equipment and facilities ($\bar{X} = 4.01$), well acceptance by employers both from government and private sectors ($\bar{X} = 3.79$), acceptability by societies ($\bar{X} = 3.08$), respectively. The conclusion from this sresearch providedinsight analysis information for decision making factors justified by students for applying for their undergraduate studies. The data could be useful for planning and management in order to suit the needs of targeted future students.

Keywords: Decision-making, Undergraduate study, University of Phayao,
Decision-making for bachelor degree.

บทนำ

การศึกษาของประเทศไทยได้ถูกปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ทันโลกทันยุคทันสมัยซึ่งการจะพัฒนาการศึกษาไทยให้ประสบความสำเร็จได้ในสภาพของยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแบบนี้ รัฐบาลได้

มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนหันมาใส่ใจในเรื่องนี้เพราะถือเป็นพื้นฐานความสำเร็จ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ให้มีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของตนเอง สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคม สามารถเกื้อกูลการพัฒนา สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า (อุทุมพร ไฉไลลาด, 2561)

สถาบันการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคม สามารถพัฒนาองค์ความรู้ และผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการสร้าง ชีตความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ พัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชนตลอดจนให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้จ้างงานผู้ประกอบการรัฐบาลและประชาชนทั่วไป เพื่อให้บรรลุภารกิจหลัก ที่ต้องปฏิบัติ ได้แก่ การผลิตบัณฑิตการวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม (ใจชนก ภาคอัฐ, 2563)

ปัจจุบันนักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีทางเลือกในการตัดสินใจ เข้ามาศึกษาต่อในสถาบันระดับอุดมศึกษา ผ่านระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับ มหาวิทยาลัยแต่เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษามีอยู่จำนวนมากจึงมีการแข่งขันกันมากขึ้น สถาบันแต่ละ แห่งจำเป็นต้องสร้างแรงดึงดูดใจให้โรงเรียนและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาได้มีโอกาส และสร้างเลือกในการตัดสินใจ เลือกสถานศึกษาผ่านการแนะแนวทางการศึกษาถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยพะเยาเป็นมหาวิทยาลัย ที่มีชื่อเสียงแต่ก็ต้องสร้างกลยุทธ์หรือหาวิธีการที่จะให้โรงเรียนและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตัดสินใจเลือก เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นแนวทางพัฒนางาน รับเข้าศึกษาและวางแผนกลยุทธ์การรับเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565
2. เพื่อศึกษาระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อ การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 ซึ่งผู้วิจัยได้ ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยดังนี้

การตัดสินใจเป็นกระบวนการพิจารณาหาทางเลือกที่มีอยู่จากหลายทางเลือกโดยสามารถเลือกทางเลือกที่เป็นไปได้ ดังนั้นการตัดสินใจจึงเป็นหน้าที่ที่บ่งบอกถึงแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้ที่ทำการตัดสินใจนั้นจะต้องมีหลักการและเหตุผล มีเจตคติและวิจรรย์ญาณที่ดีเนื่องจากการตัดสินใจเป็นวิธีที่สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้การตัดสินใจจึงมีความสำคัญ (สมคิด บางโม, 2560)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่

1. ค่านิยม (Value) ค่านิยมจะมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีตัวเลือกหลายตัว เช่น ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านการบริการ เป็นต้น

2. ประเภทของครอบครัว (Type of Family) ประเภทของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ขนาดของครอบครัว การเงินของครอบครัว เป็นต้น

3. ทิศทางของเศรษฐกิจสังคม (The Socioeconomic Setting) เศรษฐกิจของประเทศจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาซื้อ กล่าวคือ ในช่วงที่เศรษฐกิจรุ่งเรืองผู้คนส่วนใหญ่จะทำงานและมีเงินสำหรับใช้จ่ายใช้สอยได้อย่างสบายใจ แต่เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำก็จะตระหนักถึงสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงจึงใช้จ่ายใช้สอยน้อยลง (Plunkett and Attner, 2019)

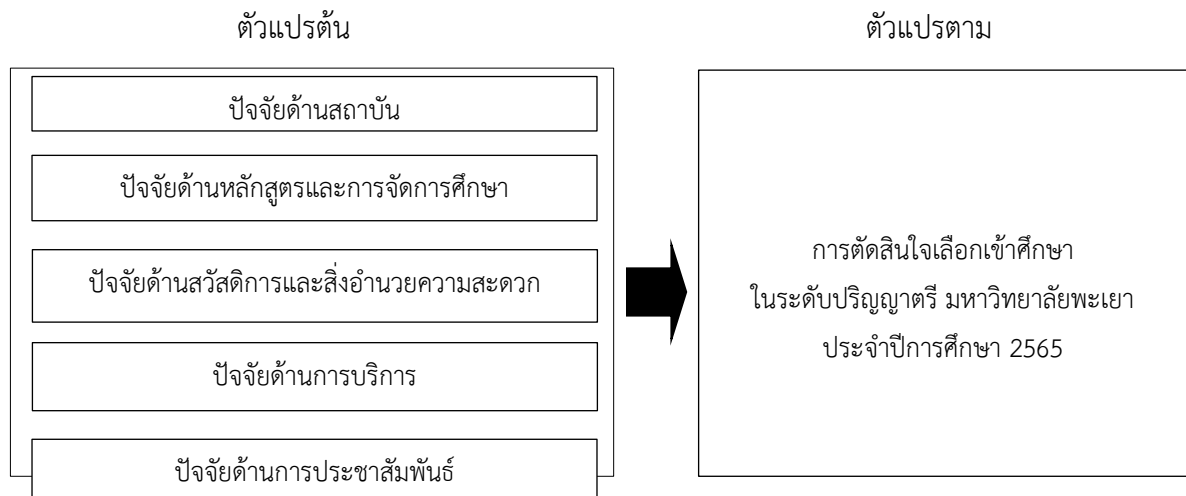
เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2563) กล่าวถึงปัจจัยที่มุ่งใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

1. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่าง
2. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
3. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา
4. ภูมิฐานะของสถานศึกษา

ชลัยรัตน์ จิรัชัยเชาวนนท์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติและสื่อประชาสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับแรก คือ ด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย คือสภาพแวดล้อมบรรยากาศเอื้อต่อการศึกษาด้านสื่อบุคคลของมหาวิทยาลัยและได้รับข่าวสารจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ รองลงมา คือ ได้รับข่าวสารจากรุ่นพี่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่าง ๆ และด้านสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย โดยอันดับแรก คือ Web site มหาวิทยาลัย รองลงมาคือป้ายประชาสัมพันธ์ข้อมูลผ่าน Internet

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด Azoury, Daouand Khoury, (2018) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสถาบัน 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา 3) ด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก 4) ด้านการบริการ และ 5) ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการวิจัยเป็นหลักซึ่งมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 6,008 คน

กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 453 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 97% (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2560)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่างที่ต้องทำการสุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) สถาบัน 2) หลักสูตรและการจัดการศึกษา 3) สวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก 4) การบริการ และ 5) การประชาสัมพันธ์

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ แนวคิดทฤษฎี และกรอบแนวความคิดในการวิจัย

3.2 นำแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) โดยมีค่า $IOC = .95$

3.3 ทำการทดสอบแบบประเมิน (Try-Out) กับนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบมีความเข้าใจตรงกันและตอบคำถามตามความเป็นจริงได้ทุกข้อ เพื่อนำผลไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลจากการคำนวณมีค่า .92 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

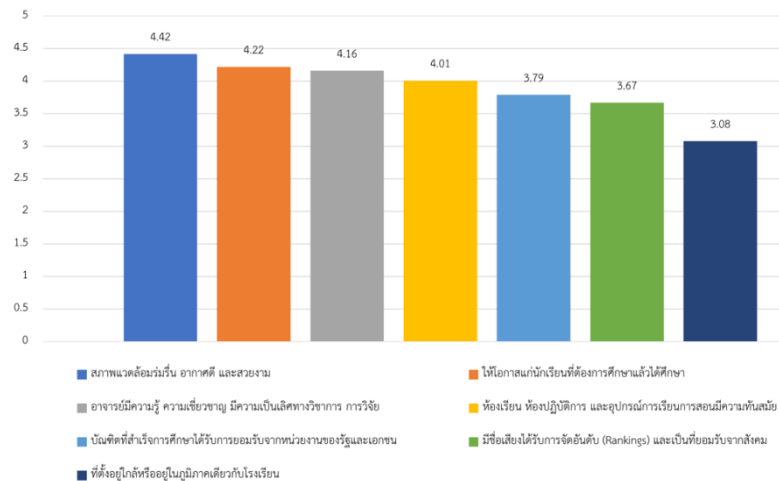
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลการวิจัย จากนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 453 คน และตรวจสอบข้อมูลแบบประเมินเพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิควบคู่กับการบรรยาย ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินและการแปลความหมายของคะแนน เป็นลักษณะของแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย 4.21–5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุดค่าเฉลี่ย 3.41–4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากค่าเฉลี่ย 2.61–3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลางค่าเฉลี่ย 1.81–2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00–1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด (ศิริพงศ์ พงษ์พิพันธ์, 2553)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 พบว่า นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำเร็จการศึกษาโรงเรียนในเขตภาคเหนือ มีผลการเรียนดี แต่ครอบครัวมีรายได้น้อยผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

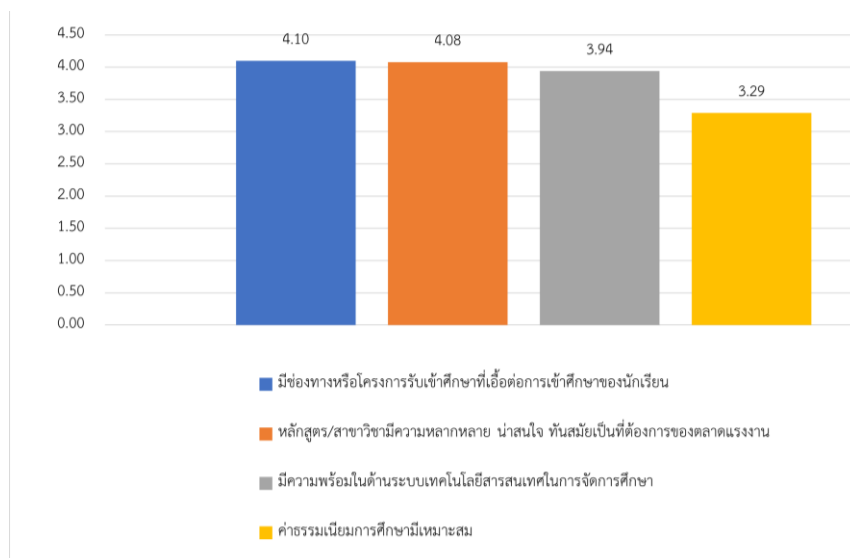
1. ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านสถาบัน) ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านสถาบัน)

จากแผนภาพที่ 2 พบว่า ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา(ด้านสถาบัน) ระดับสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมร่มรื่น อากาศดี และสวยงามอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมามหาวิทยาลัยให้ออกสแกนนักเรียนที่ต้องการศึกษาแล้วได้ศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) และระดับต่ำสุด คือ มหาวิทยาลัยมีที่ตั้งอยู่ใกล้หรืออยู่ในภูมิภาคเดียวกับโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$)

2. ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา) ดังนี้

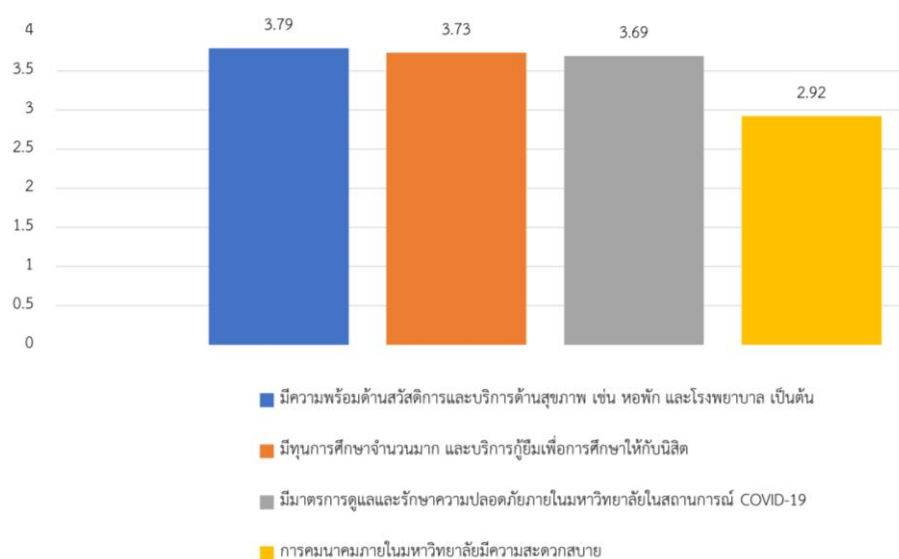

แผนภาพที่ 3 แสดงระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา)

จากแผนภาพที่ 3 พบว่า ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา) ระดับสูงสุด คือ มหาวิทยาลัยมีช่องทางหรือโครงการรับเข้าศึกษาที่เอื้อต่อการเข้าศึกษาของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา มหาวิทยาลัยมีหลักสูตร/สาขาวิชาที่มีความหลากหลายน่าสนใจ ทันสมัยเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และระดับต่ำสุด คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษามีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$)

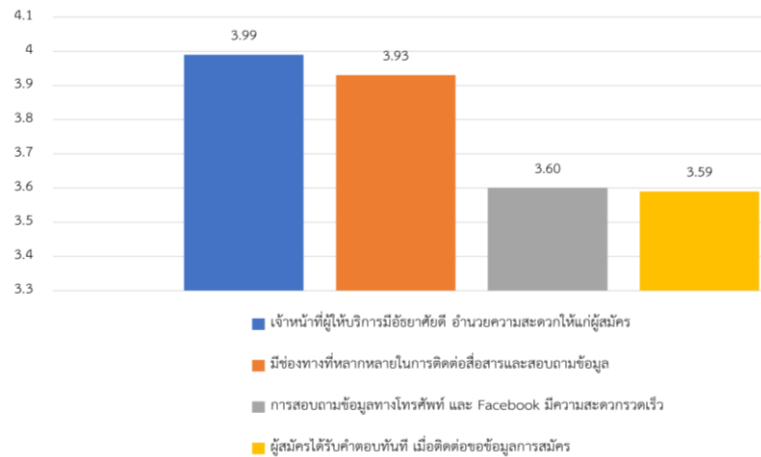
3. ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก) ดังนี้

แผนภาพที่ 4 แสดงระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก)

จากแผนภาพที่ 4 พบว่า ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก) ระดับสูงสุด คือ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านสวัสดิการและบริการด้านสุขภาพ เช่น หอพักและโรงพยาบาล เป็นต้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา มหาวิทยาลัยมีทุนการศึกษาจำนวนมากและบริการกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้กับนิสิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และระดับต่ำสุด คือ การคมนาคมภายในมหาวิทยาลัยมีความสะดวกสบาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$)

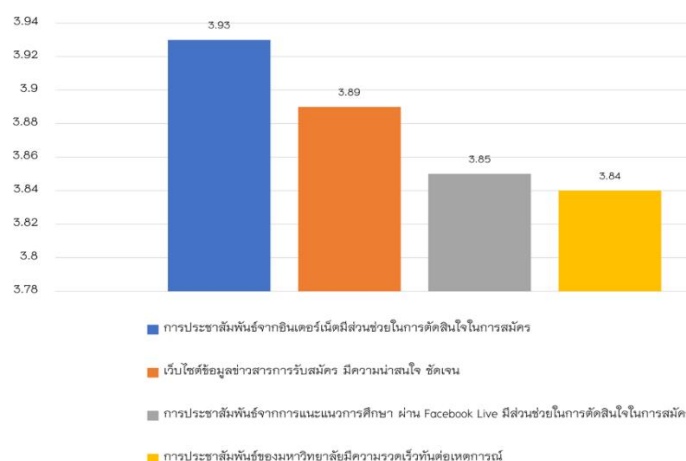
4. ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านการบริการ) ดังนี้

แผนภาพที่ 5 ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านการบริการ)

จากแผนภาพที่ 5 พบว่า ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านการบริการ) ระดับสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีอัธยาศัยดี อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สมัคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมามหาวิทยาลัยมีช่องทางที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสารและสอบถามข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และระดับต่ำสุด คือ ผู้สมัครได้รับคำตอบทันที เมื่อติดต่อขอข้อมูลการสมัคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$)

5. ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านการประชาสัมพันธ์) ดังนี้

แผนภาพที่ 6 แสดงระดับความเห็นต่อปัจจัยที่ครูแนะแนวเลือกแนะแนวศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย (ด้านการบริการวิชาการ)

จากแผนภาพที่ 6 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา (ด้านการประชาสัมพันธ์) ระดับสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์จากอินเทอร์เน็ตมีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการสมัครอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมามหาวิทยาลัยมีเว็บไซต์ข้อมูล ข่าวสารการรับสมัครมีความน่าสนใจ ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และระดับต่ำสุด คือ การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยมีความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ระดับความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยาประจำปีการศึกษา 2565 สามารถอภิปรายผลการศึกษาด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสถาบัน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมร่มรื่น อากาศดี และสวยงามสอดคล้องกับ นฤนาถ สุวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านสังคม การให้บริการสถานที่ และบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อมากที่สุด

ด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษาเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มหาวิทยาลัยมีช่องทางหรือโครงการรับเข้าศึกษาที่เอื้อต่อการเข้าศึกษาของนักเรียนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ธันยากร ช่วยทุกข์เพื่อน (2557) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านหลักสูตร มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษามากที่สุด

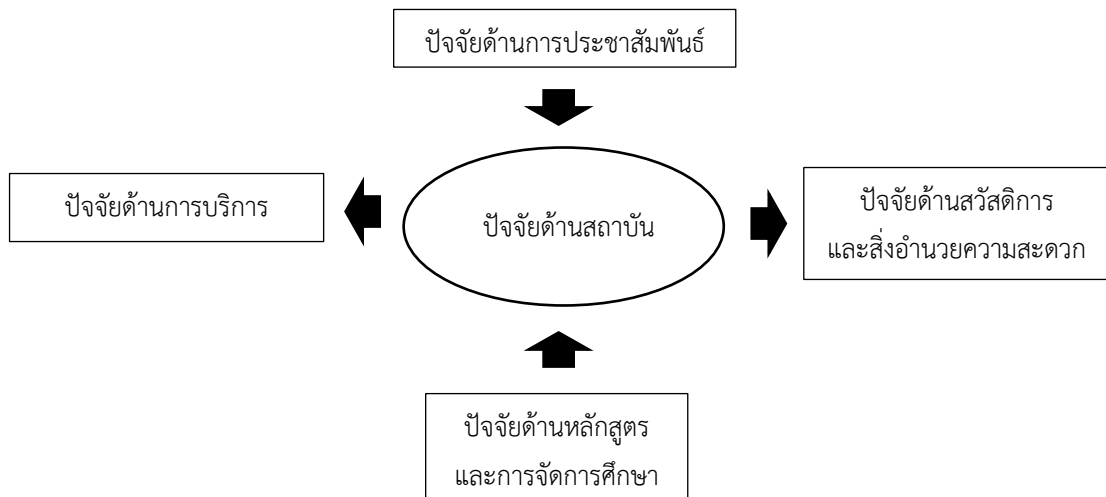
ด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านสวัสดิการและบริการด้านสุขภาพ เช่น หอพัก และโรงพยาบาล มีจำนวนการเลือกมากที่สุด สอดคล้องกับวลัยพร ชันตะคุ, จริญญา สมอุดร และนวัตรวีดี ชินอัครวัฒน์ (2563) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2563 กล่าวว่า ด้านภาพลักษณ์และสวัสดิการของมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

ด้านการบริการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีอัธยาศัยดี อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สมัครมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับแนวคิดของ Maslow (1954) กล่าวว่า แรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดความพึงพอใจเป็นตัวที่สนับสนุนให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน และเกิดความเชื่อมั่นในการเข้าศึกษา

ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์จากอินเทอร์เน็ตมีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการสมัคร เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคดิจิทัล และการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี สอดคล้องกับ สุวรรณ พึ่งเที่ยง (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์วิกฤติ COVID-19 กล่าวว่า นักเรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและมีความคุ้นเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 7 แสดงปัจจัยอันดับแรกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยพะเยาประจำปีการศึกษา 2565

จากแผนภาพที่ 7 แสดงว่า ปัจจัยด้านสถาบันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีการศึกษา 2565 มากที่สุด ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมร่มรื่นอากาศดีและสวยงาม 2) ให้โอกาสแก่นักเรียนที่ต้องการศึกษาแล้วได้ศึกษา 3) อาจารย์มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ การวิจัย 4) ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย 5) ที่ตั้งอยู่ใกล้ หรืออยู่ในภูมิภาคเดียวกับโรงเรียน 6) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐของเอกชนและ 7) มีชื่อเสียง ได้รับการจัดอันดับ (Ranking) และเป็นที่ยอมรับจากสังคมสะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยพะเยา เป็นสถาบันที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิต กระจายโอกาสทางการศึกษาแก่นิสิตได้ศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน เป็นที่ยอมรับจากสังคมในด้านความรู้ความสามารถ มีชื่อเสียงสามารถนำวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้

สรุป

นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำเร็จการศึกษาในโรงเรียนเขตภาคเหนือ มีผลการเรียนดี แต่ครอบครัวมีรายได้น้อย ผลการศึกษาพบว่า ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย การคมนาคมภายในมหาวิทยาลัยไม่ได้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาของนิสิต แต่เมื่อพิจารณาจากค่าธรรมเนียมการศึกษาพบว่า มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนน้อยมาก ซึ่งสะท้อนจากรายได้ของครอบครัว และในด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัย พบว่า มหาวิทยาลัยยังขาด

ความรวดเร็วในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร มีความล่าช้าในการให้ข้อมูล ข่าวสาร การรับสมัครแก่นิสิตที่มาติดต่อสอบถาม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยด้านสถาบัน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ปรับปรุงสภาพแวดล้อม พัฒนาอาจารย์ ให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ และสร้างบัณฑิต ให้สามารถนำวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นสถาบันที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนิสิตมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยาประจำปีการศึกษา 2565 ที่สำคัญ คือ ปัจจัยด้านสถาบัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ กับการพัฒนากลยุทธ์การรับเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัย เกี่ยวกับการหากลยุทธ์ที่ดึงดูดให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ใจชนก ภาคอิต. (2563). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency*. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนา อินเตอร์.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2563). ความต้องการทางการศึกษา โอกาสและทางเลือก. *วารสารการศึกษา แห่งชาติ*. 16(2), 11-12
- ชลัยรัตน์ จิรัชยเชาวนนท์. (2562). *การศึกษาทัศนคติและสื่อประชาสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์*. ใน รายงานการวิจัย. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นฤนาฏ สุวรรณ. (2559). *ปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จังหวัดเชียงใหม่ (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ธันยากร ช่วยทุกข์เพื่อน. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. ใน รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. (2560). *ระเบียบวิธีวิจัย*. อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุป.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- วลัยพร ชันตะคุ, จริญญา สมอุดร, และนวัตรวีดี ชินอัครวัฒน์. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีปีการศึกษา 2563*. ใน รายงานการวิจัย. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ศิริพงศ์ พงธิพันธ์. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: อักษราพัฒนา.
- สมคิด บางโม. (2560). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณา เฟื่องเที่ยง. (2564). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์วิกฤติ COVID-19*. ใน รายงานการวิจัย. ปทุมธานี: โรงเรียนหอวัง
- อุทุมพร ไฉฉลาด.(2561). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน*. กรุงเทพมหานคร: อักษราพัฒนา.
- Azoury, Daouand Khoury. (2018). *Models of teaching*. (12th ed.). Boston: Pearson.
- Cubillo, J. M. Sanchez. J. and Cervino. J. (2006). International Student's Decision Making Process. *International Journal of Educational Management*, 20(2), 101-115.
- Maslow, A. H. (1954). *Introduction to the Foundations of Education*. New Jersey: Prentice Hall.
- Plunkett and Attner. (2019). *The human sild of enterprise*. New York: McGrew-Hill.